

Sygnatura akt I C 2198/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Wrocław, dnia 14 lipca 2014 r.

Sąd Okręgowy we Wrocławiu, Wydział I Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: SSO Piotr Jarmundowicz

Protokolant: Błażej Łój

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 30 czerwca 2014 r. we Wrocławiu

sprawy z powództwa (...) SA z siedzibą we W.

przeciwko J. B.

o zapłatę

na skutek zarzutów pozwanego od nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym z dnia 7 sierpnia 2013 r. sygn. akt I Nc 567/13

I. utrzymuje w całości w mocy nakaz zapłaty w postępowaniu nakazowym z dnia 7 sierpnia 2013 r. sygn. akt I Nc 567/13,

II. zasądza od pozwanego na rzecz strony powodowej kwotę 3 617 zł. tytułem zwrotu kosztów procesu,

III. zasądza od Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego we Wrocławiu na rzecz adwokat A. B. 3 600,00 zł. powiększone o należny podatek od towarów i usług tytułem nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu pozwanemu.

Sygn. akt I C 2198/13

UZASADNIENIE

Strona powodowa (...) SA wystąpiła z pozwem w postępowaniu nakazowym przeciwko J. B. z żądaniem zapłaty z weksla kwoty 111 967,74 zł. wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi od dnia 30 grudnia 2010 r. do dnia zapłaty (k. 2).

Uzasadniając swoje żądanie strona powodowa wskazała, że pozwany zawarł z nią umowę leasingu nr (...). W związku z zawarciem umowy pozwany wystawił weksel in blanco na zabezpieczenie roszczeń z umowy i upoważnił powoda do jego wypełnienia zgodnie z deklaracją wekslową. W związku z zaległościami w spłacie umowa leasingu została rozwiązana, w konsekwencji czego weksel został wypełniony zgodnie z deklaracją wekslową. Pozwany został wezwany do wykupienia weksla. W określonym terminie weksel nie został wykupiony. Z tego względu, w ocenie strony pozwanej, powództwo zasługuje na uwzględnienie.

W dniu 7 sierpnia 2013 r. Sąd wydał nakaz zapłaty w postępowaniu nakazowym, w którym uwzględnił żądanie pozwu w całości (k. 18). Odpis nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym został doręczony pozwanemu w dniu 29 sierpnia 2013 r. (k. 22). W ustawowym terminie pozwany wniósł zarzuty od nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym wnosząc, o uchylenie nakazu zapłaty w całości i o oddalenie powództwa oraz o zwrot kosztów postępowania (k. 23).

Uzasadniając swoje stanowisko w sprawie pozwany wskazał, że leasingowany sprzęt został zwrócony w terminie uzgodnionym z leasingodawcą. W tym czasie nie było mowy o jakichkolwiek dopłatach, gdyż wartość sprzętu

przewyższała należność i to znacznie. Zdaniem pozwanego dochodzona pozwem kwota jest wirtualna, gdyż wliczono w nią raty przyszłe, czyli za okres w którym nie korzystano ze sprzętu, zaś cenę uzyskaną ze sprzedaży można nazwać „zwykłym przekrętem”. W ocenie pozwanego wnioskowanie o zapłatę przyszłych rat i wartość sprzętu w przypadku jego zwrotu jest jawnym i nie do zaakceptowania nadużyciem łącznie z wystawieniem weksla. Leasingodawca nie poniósł żadnej straty a żądana w pozwie kwota jest bezprawna, gdyż wpłacone raty całkowicie pokrywają wartość sprzętu. Zdaniem pozwanego zmuszanie do podpisania weksla in blanco jest nielegalne a wpisanie kwoty wirtualnej przestępstwem finansowym.

Postanowieniami z dnia 4 grudnia 2013 r. Sąd zwolnił pozwanego od obowiązku uiszczenia opłaty sądowej od zarzutów od nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym (k. 49) a z dni 19 lutego 2014 r. i 14 marca 2014 r. ustanowił pełnomocnika z urzędu (k. 103 i k. 137).

W związku ze skutecznym wniesieniem zarzutów od nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym zarządzeniem przewodniczącego z dnia 4 grudnia 2013 r. sprawa została przekazana do rozpoznania w trybie zwykłym (k. 49).

W dniu 4 lutego 2014 r. strona powodowa złożyła pismo przygotowawcze, datowane na dzień 27 stycznia 2014 r. (k. 68), w którym wniosła o utrzymanie w mocy nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym oraz o zasądzenie od pozwanego na swoją rzecz zwrotu kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W złożonym piśmie strona powodowa wskazała, że w związku z wniesieniem zarzutów przez pozwanego, spór winien być w dalszym ciągu rozstrzygany na płaszczyźnie stosunku wekslowego. Jednocześnie w przypadku podniesienia przez pozwanego zarzutu wypełnienia weksla niezgodnie z deklaracją wekslową, to na nim ciąży obowiązek wykazania tej okoliczności. Strona powodowa wskazała, że należności dochodzone pozwem zostały wskazane w wezwaniu do wykupienia weksla, stąd pozwany miał świadomość, co składa się na zobowiązanie wekslowe.

Strona powodowa wskazała, że pozwany podniósł zarzut przedawnienia dochodzonego roszczenia oraz zakwestionował żądanie zapłaty przyszłych zdyskontowanych rat leasingowych wraz z wartością wykupu oraz ceną uzyskaną ze sprzedaży. Pozwany nie odniósł się natomiast do pozostałych składających się na sumę wekslową należności. Strona powodowa wskazała, że umowa leasingu została zawarta w dniu 16 lipca 2007 r. Okolicznością bezsporną jest, że wobec zaległości w płatnościach strona powodowa w dniu 6 kwietnia 2009 r. rozwiązała umowę na podstawie § 20 ogólnych warunków umowy leasingu operacyjnego. Po rozwiązaniu umowy i zwrocie przez pozwanego przedmiotu leasingu strona powodowa przystąpiła do procedury sprzedaży przedmiotu. Przedmiot leasingu był oferowany do sprzedaży na aukcji internetowej. Po kilku miesiącach samochód został sprzedany za 15 000 zł. Po sprzedaży strona powodowa dokonała rozliczenia umowy i wezwała pozwanego do zapłaty zadłużenia z niej wynikającego. Pozwany nie uregulował zadłużenia co doprowadziło do wypełnienia weksla in blanco. Zdaniem strony powodowej nieuprawniony jest zarzut przedawnienia roszczenia, albowiem zgodnie ze stanowiskiem Sądu Najwyższego roszczenia z weksla przedawniają się po upływie 3 – letniego terminu liczonego od dnia płatności. Ponadto w orzecznictwie jednolicie przyjmuje się, że jedynie wypełnienie weksla po upływie terminu przedawnienia roszczenia ze stosunku podstawowego jest wypełnieniem weksla niezgodnie z deklaracją wekslową. Tymczasem weksel został wypełniony w dacie wysłania do pozwanego wezwania do wykupienia weksla w grudniu 2010 r., zaś umowa została rozwiązana w dniu 6 kwietnia 2009 r., a termin płatności pierwszej najwcześniejszej wymagalnej faktury VAT z noty odsetkowej upływał w dniu 6 marca 2008 r. Również termin wykupu weksla został określony przed upływem 3 – letniego terminu przedawnienia roszczeń z umowy leasingu nr (...).

W ocenie strony powodowej bezzasadny jest także zarzut dotyczący obowiązku zapłaty rat przyszłych wraz z wartością wykupu. Niezasadne jest, w ocenie strony powodowej, twierdzenie pozwanego, iż żądana w pozwie kwota jest wirtualna. Strona powodowa wskazała także, że w praktyce obrotu gospodarczego powszechną praktyką jest żądanie wystawienia weksla in blanco czy innego rodzaju zabezpieczenia, celem zabezpieczenia należytej realizacji umów łączących strony. Nie jest to w żadnym razie działaniem sprzeczne z prawem.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Stronę powodową i pozwanego łączyła umowa leasingu pojazdu ciężarowego marki (...).

Zgodnie z zawartą umową została ustalona liczba 60 rat do spłaty zakupionego przez stronę powodową dla pozwanego pojazdu. Cena pojazdu wynosiła 155 000 zł. netto (189 100 zł. brutto). Wysokość czynszu inicjalnego ustalono na 5 %, opłaty manipulacyjnej na 1 % a opłaty leasingowej w wymiarze 1,9814 %. Składka ubezpieczeniowa wynosiła 3,973 % płatna w 12 ratach.

W celu zabezpieczenia roszczeń strony powodowej J. B. wystawił weksel in blanco oraz deklarację wekslową. Zgodnie ze sporządzoną deklaracją wekslową pozwany złożył do dyspozycji strony powodowej weksel in blanco bez protestu, który mógł zostać wypełniony przez stronę powodową w każdym czasie, na sumę odpowiadającą zadłużeniu z tytułu umowy leasingu operacyjnego nr (...), łącznie z odsetkami i kosztami oraz datą płatności według swego uznania. Jednocześnie w treści deklaracji wskazano, iż o wypełnieniu weksla strona powodowa winna zawiadomić pozwanego nie później niż na 7 dni przed terminem płatności.

W związku z nie wywiązywaniem się przez pozwanego z obowiązku uiszczania rat leasingowych strona powodowa pismem z dnia 6 kwietnia 2009 r. wypowiedziała pozwanemu umowę leasingu operacyjnego o numerze (...) zawartą z (...) J. B.. Jednocześnie wezwano pozwanego do natychmiastowego i bezwarunkowego zwrotu przedmiotu leasingu oraz, że ostateczne rozliczenie umowy nastąpi po ewentualnej sprzedaży przedmiotu leasingu zgodnie z OWUL. Pismo doręczono pozwanemu w dniu 14 kwietnia 2009 r.

W dniu 7 sierpnia 2009 r. przedmiot leasingu został odebrany od pozwanego. Pojazd posiadał liczne uszkodzenia, w wyniku czego nie mógł zostać uruchomiony. Uszkodzenia pojazdu zostały szczegółowo opisane w protokole przekazania przedmiotu leasingu.

Pismami z dnia 14 grudnia 2010 r. wezwano pozwanego do wykupienia weksla. Poinformowano pozwanego, iż weksle został wypełniony na sumę 117 967,74 zł. oraz o poszczególnych składnikach i ich wysokości składających się na sumę wekslową.

Na sumę wekslową składały się następujące składniki:

zaległości wynikające z wystawionych faktur w wysokości 12 906,69 zł.,

przyszłe raty wraz z wartością wykupu w wysokości 126 522,38 zł. zdyskontowane wg stopy 10.6503 % co daje kwotę 107 279,35 zł.,

odsetki od nieterminowych płatności na dzień 28 czerwca 2010 r. – 5 136,20 zł.,

koszty ubezpieczenia/podatek od środków transportowych – 7 345,50 zł.,

koszty ekspertyzy – 300 zł.,

wartość sprzedaży netto – pomniejszająca przyszłe raty – 15 000 zł.

Samochód został wystawiony do sprzedaży poleasingowej. W wyniku złożonych ofert w trybie elektronicznym, samochód został zbyty za cenę 15 000 zł. netto.

Dostęp udziału w sprzedaży pojazdu nie był niczym ograniczony. Także pozwany mógł uczestniczyć w nabyciu pojazdu lub wskazać osobę nabywcy.

Dowód:

deklaracja wekslowa z dnia 16 lipca 2007 r. k. 5,

weksel in blanco z dnia 16 lipca 2007 r. uzupełniony w dniu 29 grudnia 2010 r. k. 15,

wezwanie do wykupienia weksla z dnia 14 grudnia 2010 r. k. 6,
nota odsetkowa z dnia 14 grudnia 2010 r. k. 8,
pocztowa książka nadawcza strony powodowej z dnia 16 grudnia 2010 r. k. 9 – 11,
przesłuchanie świadka M. S. e – protokół rozprawy z dnia 30 czerwca 2014 r. k. 183 od 00:01:27 do 00:07:01,
umowa leasingu operacyjnego z dnia 16 lipca 2007 r. nr (...) k. 87 – 88,
harmonogram spłat do umowy leasingu nr (...) k. 92 – 93,
pismo z dnia 6 kwietnia 2009 r. stanowiące rozwiązanie umowy leasingu wraz ze zwrotnym potwierdzeniem odbioru k. 90 – 91,
protokół przekazania przedmiotu leasingu z dnia 7 sierpnia 2009 r. k. 95,
faktura VAT nr (...) k. 94,

Zgodnie z § 20 ust. 1 Ogólnych Warunków Umowy Leasingu w przypadku opóźnienia płatności którejkolwiek z rat leasingowych leasingobiorca ponosi odsetki w podwójnej ustawowej wysokości. Niezależnie od tego leasingobiorca może rozwiązać umowę leasingu za skutkiem natychmiastowym, po uprzednim wyznaczeniu dodatkowego terminu na piśmie, o ile opóźnienie przekroczy 14 dni. W takim przypadku leasingodawca ma prawo do natychmiastowego przejęcia przedmiotu leasingu i żądać zapłaty wszystkich pozostałych opłat wraz z równowartością ceny sprzedaży poleasingowej. Wysokość pozostałych do uiszczenia opłat pomniejsza się o wartość netto uzyskaną za sprzedaży przedmiotu leasingu o ile sprzedaż ta odbędzie się w terminie 60 dni od daty przejęcia przedmiotu leasingu.

Dowód:

ogólne warunki umowy leasingu operacyjnego złotowego/dewizowego k. 88 verte – 89 verte.

Sąd ustalił stan faktyczny w sprawie na podstawie zaoferowanego przez strony materiału dowodowego. Sąd dokonując ustaleń faktycznych oparł się na dokumentach prywatnych złożonych przez stronę powodową, których wiarygodność i autentyczność nie została podważona przez pozwanego. Na tej podstawie Sąd ustalił okoliczności związane z zawarciem przez strony umowy leasingu operacyjnego, jej rozwiązaniem oraz przyczyny wypowiedzenia umowy przez stronę powodową, jak również ceny uzyskanej ze sprzedaży samochodu marki (...).

Na podstawie zeznań świadka M. S. Sąd ustalił przebieg zdarzeń związanych ze sprzedażą samochodu. W ocenie Sądu brak jest podstaw do zakwestionowania wiarygodności zeznań świadka, gdyż korelują one z dokumentami złożonymi do akt sprawy.

Sąd oddalił wnioski dowodowe pozwanego o przesłuchanie w charakterze świadka S. G. na okoliczności wskazane w piśmie z dnia 7 maja 2014 r. Wskazać należy, że okoliczności dotyczące stanu technicznego przedmiotu leasingu wynikają z protokołu odbioru przedmiotu leasingu, zaś autentyczność tego dokumentu nie została podważona w zarzutach od nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym. Pozostałe okoliczności związane ze sprzedażą samochodu zostały natomiast wyjaśnione zeznaniami świadka M. S..

W ocenie Sądu prowadzenie dowodu z zeznań S. G. na okoliczności wyjaśnione zeznaniami świadka M. S. spowodowało by jedynie zbędną zwłokę w toku postępowania, zwłaszcza, że wiarygodność świadka M. S. nie została podważona w toku postępowania.

Sąd oddalił wniosek o dopuszczenie dowodu z wydruku ofert internetowych albowiem nie przedstawiają one wartości rynkowej pojazdu a jedynie ofertę sprzedaży pojazdów. Na podstawie przedstawionych ofert można jedynie ustalić, iż za określoną cenę były oferowane do sprzedaży samochody. Nie sposób natomiast ustalić, za jaką

kwotę w rzeczywistości pojazdy zostały zbyte. Ponadto zawnioskowany dowód nie był przydatny dla rozstrzygnięcia sprawy gdyż przedstawione oferty nabycia pojazdów nie odpowiadały stanowi technicznemu pojazdu odebranego od pozwanego.

Sąd nie uwzględnił także wniosku dowodowego o przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego sądowego z zakresu rachunkowości na okoliczność ustalenia wysokości zadłużenia pozwanego na dzień wypełnienia weksla albowiem pozwany w zarzutach od nakazu zapłaty nie przedstawił żadnych twierdzeń i dowodów na ich poparcie, które podważyłyby prawdziwość kwot składających się na sumę wekslową. W szczególności pozwany nie przedłożył żadnych dowodów świadczących o nieprawidłowym wyliczeniu zawartym w nocie odsetkowej z dnia 14 grudnia 2012 r., czy też poszczególnych kwot wskazanych w wezwaniu do wykupienia weksla. Ponadto pozwany nie stawiał się na żadnym z wyznaczonych terminów rozpraw, tym samym uniemożliwiając swoje przesłuchanie. Z tego względu Sąd pominął dowód z przesłuchania pozwanego. W konsekwencji brak było materiału dowodowego na podstawie którego można byłoby zweryfikować prawidłowość wyliczenia zawartego w nocie odsetkowej z dnia 14 grudnia 2012 r. i w wezwaniu do zapłaty, na drodze opinii biegłego sądowego z zakresu rachunkowości.

Sąd oddalił także wniosek o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego sądowego z zakresu wyceny pojazdów na okoliczność wartości rynkowej przedmiotu leasingu na dzień jego zbycia albowiem ten dowód nie miał znaczenie rozstrzygnięcia sprawy z przyczyn wyjaśnionych w dalszej części uzasadnienia.

W tak ustalonym stanie faktycznym Sąd zważył co następuje:

Powództwo zasługuje na uwzględnienie w całości.

Strona powodowa (...) S.A. dochodził swojej należności z weksla in blanco wystawionego na kwotę 117 967,74 zł. Podstawą roszczenia stanowił sam fakt posiadania należycie wypełnionego weksla mającego wszystkie cechy wskazane w art. 101 ustawy z dnia 28 kwietnia 1936 r. – Prawo wekslowe. Na podstawie przedłożonego dokumentu z weksla Sąd Okręgowy wydał w dniu 7 sierpnia 2013 r. nakaz zapłaty w postępowaniu nakazowym. Prawdziwość i treść weksla nie budziła wątpliwości Sądu.

Zgłaszając zarzuty przeciwko nakazowi zapłaty dnia 7 sierpnia 2013 r. pozwany J. B. nie wskazywał na kwestie formalne wypełnienia weksla wynikające z prawa wekslowego. Zgłoszone zarzuty dotyczyły jedynie stosunku podstawowego, który stanowił podstawę określenia wysokości sumy wekslowej, na jaką przedmiotowy weksel in blanco mógł zostać wypełniony. Podniósł także zarzut przedawnienia roszczenia strony powodowej.

W dołączonej do weksla deklaracji wekslowej strony wskazały, że (...) S.A. mógł wypełnić weksel w każdym czasie na sumę odpowiadającą zadłużeniu z tytułu umowy leasingu operacyjnego nr (...), łącznie z odsetkami oraz kosztami.

W pierwszej kolejności podkreślić należy, że wystawienie weksla in blanco stwarza specjalny rodzaj zobowiązania wekslowego, który różni się od abstrakcyjnego zobowiązania wynikłego z wydania weksla całkowicie wypełnionego. W sytuacjach w których mamy do czynienia z wekslami in blanco, zgodnie z utrwalonym orzecznictwem sądowym i literaturą przedmiotu, przyjmuje się, że abstrakcyjny charakter zobowiązania dłużnika wekslowego ulega daleko idącemu ograniczeniu i dłużnik ten może podnieść w stosunku do wierzyciela wekslowego zarzuty nie tylko formalne, wynikające z prawa wekslowego, ale również z treści zawartego porozumienia (a w szczególności zarzut wypełnienia weksla niezgodnie z porozumieniem) i z treścią łączącego strony stosunku podstawowego (art. 10 i art. 17 Prawa wekslowego). Dłużnik może wówczas bez ograniczeń powoływać się na zarzuty pozawekslowe, wynikające ze stosunku podstawowego (M. Czarnecki, L. Bagińska: Prawo wekslowe i czekowe. Komentarz, C.H. Beck, 2 wydanie, str. 44-45; A. Szpunar: Komentarz do prawa wekslowego i czekowego, Wyd. Prawnicze, 3 wydanie, str. 103). Niemniej jednak ciężar dowodu, że roszczenie powoda z tego stosunku w całości albo w części nie istnieje, spoczywa na pozwanym (tak Sąd Najwyższy w uchwale składu 7 sędziów z dnia 7 stycznia 1967 r., III CZP 19/66, OSNCP 1968, nr 5, poz. 79).

Dokonując oceny stosunku podstawowego będącego podstawą wystawienia i uzupełnienia weksla in blanco wskazać trzeba, że pozwany zaprzestał płacenia rat leasingowych wynikających z umowy zawartej ze stroną powodową.

Kwota zadłużenia z tytułu wystawionych faktur wraz z należnymi odsetkami jak i należności z tytułu przyszłych rat leasingowych nie została przez pozwanego skutecznie zakwestionowana. Pozwany wprawdzie wskazywał, iż suma wekslowa jest w jego ocenie wirtualna. Jednakże pozwany nie powołał dowodów na potwierdzenie swoich twierdzeń, a te które podniósł nie były skuteczne. Nie ulega wątpliwości Sądu, że podniesienie przez pozwanego zarzutu wypełnienia weksla niezgodnie z zawartym porozumieniem nakład na niego ciężar jego udowodnienia. Tymczasem pozwany nie złożył praktycznie wniosków dowodowych, oprócz dowodu z opinii biegłych sądowych, które nie miały istotnego znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy.

Należy zauważyć, iż strona powodowa na podstawie łączącej strony umowy skutecznie wypowiedziała umowę leasingu ze skutkiem natychmiastowym. W sprawie spór koncentrował się wokół kwoty uzyskanych korzyści materialnych z tytułu sprzedaży przedmiotu leasingu.

Jak wynika z treści łączącej strony umowy leasingowej (§ 20 ust. 1 ogólnych warunków umowy leasingu) w razie przedterminowego rozwiązania umowy leasingu leasingodawca ma prawo żądać zapłaty wszystkich pozostałych opłat leasingowych wraz z równowartością ceny sprzedaży poleasingowej. Wysokość pozostałych do uiszczenia opłat pomniejsza się o wartość netto uzyskaną za sprzedaży przedmiotu leasingu o ile sprzedaż ta odbędzie się w terminie 60 dni od daty przejęcia przedmiotu leasingu. Również art. 709¹⁵ k.c. stanowi, że w razie wypowiedzenia przez finansującego umowy leasingu na skutek okoliczności, za które korzystający ponosi odpowiedzialność, finansujący może żądać od korzystającego natychmiastowego zapłacenia wszystkich przewidzianych w umowie a niezapłaconych rat, pomniejszonych o korzyści, jakie finansujący uzyskał wskutek ich zapłaty przed umówionym terminem i rozwiązania umowy leasingu.

Na podstawie twierdzeń zawartych w zarzutach od nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym oraz złożonego wniosku o powołanie biegłego sądowego z zakresu motoryzacji można wywieść, iż pozwany kwestionował przyjętą przez stronę powodową wartość sprzedaży netto przedmiotu leasingu w kwocie 15 000 zł.

W ocenie Sądu powyższy zarzut nie może się ostać. Brak jest bowiem podstaw do przyjęcia że korzyścią finansującego, którą może odliczyć na podstawie art. 709¹⁵ k.c. w wypadku wypowiedzenia umowy z winy korzystającego jest wartość rynkowa przedmiotu leasingu, a więc wartość za jaką potencjalnie może on zbyć przedmiot leasingu, a nie rzeczywista wartość uzyskana ze sprzedaży przedmiotu leasingu. Utożsamianie korzyści finansującego z wartością rynkową przedmiotu leasingu stałoby w sprzeczności z postanowieniem umowy stron zawartej w cytowanym § 20 ust. 1 ogólnych warunków umowy leasingu. Także w wyroku z dnia 28 stycznia 2010 r. sygn. akt I CSK 216/2009 (Lex Polonica 2137910) Sąd Najwyższy uznał, że na podstawie art. art. 709¹⁵ k.c. uwzględnione mogą zostać korzyści związane ze sprzedażą przedmiotu leasingu lub oddaniem go w leasing lub dzierżawę. Jak wskazał również Sąd Apelacyjny we Wrocławiu w wyroku z dnia 25 kwietnia 2012 r. (sygn. akt I ACa 369/12) art. 709¹⁵ k.c. przede wszystkim ma na celu zrekompensowanie szkody poniesionej przez leasingodawcę, zakupującego przedmiot leasingu z własnych środków, wedle wyboru leasingobiorcy, z zamiarem osiągnięcia zysku z oddania go do używania, a nie na potrzeby własne. Cel kompensacyjny zostaje spełniony przez natychmiastową spłatę wszystkich przewidzianych umową, niezapłaconych jeszcze rat, pomniejszonych o korzyści wynikające z wcześniejszej spłaty oraz przedwczesnego rozwiązania umowy. Nie jest taką korzyścią samo odzyskanie przedmiotu leasingu, skoro w założeniu nie miał on służyć leasingodawcy i jako taki jest dla niego bezwartościowy. Jest nią natomiast bądź to zysk z powtórnego oddania rzeczy w leasing bądź to cena z jej sprzedaży, przy czym leasingobiorca, który doprowadził do rozwiązania umowy, nie może oczekiwać od leasingodawcy ponadprzeciętnego wysiłku w poszukiwaniu kolejnego leasingobiorcy czy optymalnego nabywcy (LEX nr 1238483). Byłoby nadmiernym w stosunku do strony powodowej wymaganiem aby w każdej sytuacji sprzedaży przedmiotu leasingu uzyskiwała wartość takiego przedmiotu odpowiadającą ściśle rynkowej wartości tego przedmiotu, skoro sprzedaż poleasingowa odbywa się w warunkach wymuszonych, odbiegających od rynkowych. Niezależnie od tego wskazać trzeba, że strona powodowa dołożyła należytej staranności aby przedmiot leasingu został sprzedany po najwyższej cenie.

Po odzyskaniu przedmiotu leasingu w dniu 7 sierpnia 2009 r. strona powodowa przystąpiła niezwłocznie do procedury jego sprzedaży. Została sporządzona wycena przedmiotu leasingu i pojazd został wystawiony na aukcji internetowej. W związku z brakiem ofert cena była kilkakrotnie obniżana i dopiero przedmiot leasingu został zbyty w czerwcu 2010 r. Strona powodowa nie miała wpływu na niekorzystną sytuację na rynku, ograniczającą popyt, która zbiegła się ze sprzedażą pojazdu i nie mogła mieć wpływu na uzyskaną cenę. Pozwany mógł zresztą sam wskazać nabywcę, miał bowiem prawo uczestniczenia w sprzedaży przedmiotu leasingu w szczególności poprzez wskazanie osób zainteresowanych nabyciem własności przedmiotu leasingu (§ 20 ust 3 OWUL). Aktywność pozwanego w tej mierze leżała w jego interesie zważywszy, że sprzedaż pojazdu za wyższą kwotę prowadziłaby do pomniejszenia zobowiązań, a mimo tego pozwany nie podjął żadnych działań by przedmiot leasingu został sprzedany. Uznać zatem należało, że strona powodowa w sposób właściwy rozliczyła uzyskane korzyści majątkowe poprzez przyjęcie ceny sprzedaży pojazdu netto. W związku z tym dowód z opinii biegłego sądowego na okoliczność ustalenia wartości rynkowej zbytego przedmiotu leasingu nie mógł mieć znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy. Z tych przyczyn Sąd nie uwzględnił złożonego wniosku dowodowego. Ponadto uwzględnienie wniosku dowodowego zbędnie przedłużyło by czas trwania postępowania oraz zbyt znacznie podniosło jego koszty.

Strona powodowa prawidłowo powód doliczyła do wysokości dochodzonego odszkodowania należności z tytułu kosztu ekspertyzy przedmiotu leasingu (300 zł), kosztów ubezpieczenia pojazdu (7 345,50 zł). Niewątpliwie wydatki te pozostają w adekwatnym związku przyczynowo - skutkowym z czynnościami, które winny być podjęte przez leasingodawcę w ramach rozliczenia umowy leasingu.

Rozstrzygnięcie co do odsetek znajduje podstawę w regulacjach prawa wekslowego, które dopuszczają dochodzenie odsetek w wysokości ustawowej, naliczanych od sumy wekslowej od dnia płatności do dnia zapłaty, w odniesieniu do weksli wystawionych i płatnych w Polsce (patrz art. 28 i 48 prawa wekslowego).

Sąd nie podzielił zarzutów pozwanego dotyczących przedawnienia roszczenia strony powodowej.

Zgodnie z art. 70 zdaniem pierwszym Prawa wekslowego roszczenia wekslowe przeciw akceptantowi ulegają przedawnieniu z upływem lat trzech, licząc od dnia płatności weksłu.

Wskazać należy w tym miejscu na tezę zawartą w wyroku Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 25 września 2013 r. sygn. akt I A Ca 445/13 zgodnie z którą „dla odpowiedzialności wekslowej wobec remitenta osoby, która złożyła podpis na wekslu, decydujące jest wypełnienie weksla in blanco przed upływem terminu przedawnienia roszczenia podstawowego, a nie wniesienie pozwu przed upływem tego terminu. Jeżeli powództwo oparte zostało wyłącznie na zobowiązaniu wekslowym, nie ma znaczenia wniesienie pozwu po upływie terminu przedawnienia roszczenia ze stosunku podstawowego, bowiem nie ten stosunek jest podstawą roszczenia, a stosunek wekslowy, który przedawnia się według swoistych zasad przewidzianych w art. 70 ustawy z 1936 r. - Prawo wekslowe. W takiej sytuacji zarzut przedawnienia roszczenia ze stosunku podstawowego może być skutecznie podniesiony w ramach zarzutów przewidzianych w art. 10 Prawa wekslowego, jeżeli remitent wypełnił weksel po upływie terminu przedawnienia roszczenia podstawowego”.

W niniejszej sprawie strona powodowa uzupełniła weksel in blanco w grudniu 2010 r. Jednocześnie umowa leasingu została rozwiązana w dniu 6 kwietnia 2009 r. Oznacza to, że uzupełnienie weksla in blanco nastąpiło przed upływem 3 letniego terminu przedawnienia roszczenia ze stosunku podstawowego. W konsekwencji stanowisko strony powodowej dotyczące braku upływu przedawnienia roszczenia z weksla in blanco wyrażone w odpowiedzi na zarzuty od nakazu zapłaty (k. 68) jest w pełni uzasadnione i zasługuje na aprobatę. Sąd orzekający w niniejszej sprawie w całości podziela stanowisko prawne strony powodowej dotyczące braku przedawnienia roszczenia w niniejszej sprawie.

W konsekwencji w ocenie Sądu zarzuty podnoszone przez pozwanego nie zasługują na uwzględnienie. Nie zostały bowiem przez niego w sposób prawidłowy wykazane. Stąd brak jest podstaw do uchylenia nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym z dnia 7 sierpnia 2013 r. sygn. akt I Nc 567/13.

Biorąc powyższe pod uwagę, Sąd działając na podstawie powołanych wyżej przepisów orzekł jak w pkt. I sentencji wyroku.

Orzeczenie w przedmiocie kosztów postępowania znajduje uzasadnienie w art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w związku z art. 99 k.p.c. w związku z § 7 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego z urzędu w związku z art. 108 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych.

W związku złożonym przez stronę powodową wnioskiem o zwrot kosztów zastępstwa procesowego oraz wynikiem sprawy, pozwany obowiązany jest zwrócić stronie powodowej poniesione przez nią koszty związane z wynagrodzeniem pełnomocnika (3600 zł.) oraz opłaty skarbowej od udzielonego pełnomocnictwa (17 zł.).

Kierując się powyższymi względami Sąd działając na podstawie powołanych wyżej przepisów orzekł jak w pkt. II sentencji wyroku.

W niniejszej sprawie dla pozwanego został ustanowiony pełnomocnik z urzędu w osobie adwokata. Pełnomocnik z urzędu pozwanego złożył wniosek o przyznanie wynagrodzenia za udzieloną pozwanemu z urzędu pomoc prawną, która nie została w całości ani w części opłacona.

Zgodnie z § 19 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu koszty nieopłaconej pomocy prawnej ponoszone przez Skarb Państwa obejmują:

- 1) opłatę w wysokości nie wyższej niż 150% stawek minimalnych, o których mowa w rozdziałach 3-5 oraz
- 2) niezbędne, udokumentowane wydatki adwokata.

W niniejszej sprawie wynagrodzenie stawka wynagrodzenia taryfowego wynosi 3600 zł. Zgodnie zaś z § 2 ust. 3 powołanego wyżej rozporządzenia przyznane wynagrodzenie musi być powiększone o stawkę podatku od towarów i usług przewidzianą dla tego rodzaju czynności w przepisach o podatku od towarów i usług, obowiązującą w dniu orzekania o tych opłatach

Kierując się powyższymi względami Sąd działając na podstawie powołanych wyżej przepisów orzekł jak w pkt. III sentencji wyroku.